

STATISTIKAT E TRANSPORTIT

Metadate Referenciale në format Euro SDMX Metadate Structure
(ESMS)

INSTAT

Përmbajtja

1. Kontakt	2
2. Përditësimi i metadatave	2
3. Paraqitja statistikore	2
4. Njësia matëse	5
5. Periudha e referencës	5
6. Mandati institucional	5
7. Konfidencialiteti	6
8. Politika e botimit	6
9. Shpeshësia e shpërndarjes	6
10. Aksesimi në të dhëna dhe qartësia	6
11. Manaxhimi i cilësisë	7
12. Rëndësia	7
13. Saktësia dhe besueshmëria	8
14. Afatet kohore dhe përpikmëria	8
15. Koherenca dhe Krahueshmëria	8
16. Kostoja dhe ngarkesa	9
17. Rishikimi i të dhënave	9
18. Përpunimi statistikor	9
19. Komente	9
Aneks	9

1. Kontakt	
1.1. Institucioni i kontaktit	Instituti i Statistikave, INSTAT
1.2. Njësia e kontaktit	Sektori i Statistikave të Kërkim-Zhvillimit, Inovacionit, Teknologjisë së Informacionit dhe Transportit
1.3. Personi i kontaktit	Irsida Nuellari
1.4. Funkzioni i personit të kontaktit	Përgjëgjëse
1.5. Adresa postare	Rr. Vllazën Huta, Nd.35, H.1 Njësia Administrative Nr.2, Kodi Postar 1017, Tiranë
1.6. Adresa elektronike (e-mail)	inuellari@instat.gov.al
1.7. Numri i telefonit	+(355) 4 2222411 / +(355) 4 2233356
1.8. Numri i faksit	+(355) 4 2228300
2. Përditësimi i metadatave	
2.1. Çertifikimi i fundit i etadatës	28.10.2019
2.2. Publikimi i fundit i metadatës	27.12.2018
2.3. Përditësimi i fundit i metadatës	28.10.2019
3. Paraqitja statistikore	
3.1. Përshkrimi i të dhënave	<p>Statistikat e Transportit përfshijnë informacion mbi flukset e mallrave dhe numrit të pasagjerëve sipas mënyrave të ndryshme të transportit, si: det, ajër dhe hekurudhë. Këto statistika përfshijnë:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lëvizjen e numrit të pasagjerëve (ajër, det dhe hekurudhë) • Volumnin e mallrave (ajër, det dhe hekurudhë) • Numrin e mjeteve të transportit rrugor (për pasagjerë dhe mallra) • Numrin e mjeteve të transportit hekurudhor (për pasagjerë dhe mallra) • Treguesit specifikë për transportin hekurudhorë dhe ajror
3.2. Sistemi i klasifikimit	<p>Për klasifikimin e mallrave sipas mënyrave të ndryshme të transportit përdoret Klasifikimi Standard i Mallrave për Statistikat e Transportit i cili njihet shkurt si NST 2007. Ky klasifikim përdoret për mallrat e transportuara nëpërmjet katër mënyrave të transportit: rrugë, hekurudhë, rrugë ujore të brendshme dhe det.</p> <p>NST 2007 është plotësisht i ndërlidhur me Klasifikimin e Produkteve dhe Aktiviteteve, CPA 2008 dhe Nomenklaturën e Aktiviteteve Ekonomike</p>

	<p>(NVE Rev. 2). Rrjedhimisht, NST 2007 është gjithashtu në përputhje me klasifikimet homologe të Kombeve të Bashkuara (CPC dhe ISIC) dhe Nomenklaturën e Kombinuar (CN) 2007. Ky klasifikim mund të gjendet në linkun më poshtë: Nomenklatura Standarde e Mallrave për Statistikat e Transportit</p>
<p>3.3. Mbulimi i sektorit</p>	<p>Informacioni statistikor mbulon të dhënat për transportin në të gjithë Republikën e Shqipërisë.</p>
<p>3.4. Koncepte statistikore dhe përkufizime</p>	<p><u>Transport Rrugor</u> Lëvizja e pasagjerëve dhe/ose mallrave, duke përdorur një mjet rrugor transporti në një segment rrugor të caktuar. Inventari i mjeteve rrugore - Numri i mjeteve rrugore të regjistruara në datën e caktuar në një vend dhe të liçencuar për të përdorur rrugët me trafik publik. Kategoritë e rrugëve - Rrugët kategorizohen sipas tre llojeve kryesore të krahasueshme ndërkombëtarisht: Autostrada, Rrugë brenda zonave të banuara, Rrugë jashtë zonave të banuara dhe Rrugë të tjera. Autostradë - Rrugët publike të destinuara për transportin në distanca të gjata të automjeteve motorike dhe janë pjesë e lidhjeve të autostradës me vendet fqinje. Nuk ka kryqëzime në nivel me asnjë rrugë, hekurudhë, tramvajë. Gjatësia e rrugës - Gjatësia e rrugës është distanca midis pikës fillestare dhe asaj fundore. Mjete transporti rrugor për pasagjerë – Mjete rrugore të dizajnuara, ekskluzivisht ose kryesisht për transportin e një ose më shumë personi. Autobus - Quhet mjeti motorik i transportit rrugor i destinuar për transport pasagjerësh me numrin e vendeve të uljes (duke përfshirë dhe vendin e shoferit) me më shumë se 24 dhe me dispozita për të transportuar pasagjerë ulur dhe në këmbë. Makina me qëllim të veçantë për pasagjerë – Vetura të pasagjerëve të dizajnuara për qëllime të ndryshme nga transporti i pasagjerëve. Kjo kategori përfshin p.sh. Automjetet e zjarrfikësve, mjetet vet-rrrotulluese, mjetet për rregjistrimin e filmave, automjetet e tjera të pasagjerëve që nuk specifikohen diku tjetër. Mjete rrugore për mallrat - Automjeti rrugor i projektuar, ekskluzivisht ose kryesisht, për të transportuar mallra. <u>Transport Hekurudhor</u> Çdo lëvizje e mallrave dhe / ose pasagjerëve që përdorin një automjet hekurudhor në një rrjet të caktuar hekurudhor. Gjatësia e shinave - Për një seksion të caktuar hekurudhor është gjatësia midis pikës së mesme të ndërtesës së stacionit të nisjes dhe pikës së mesme të ndërtesës së stacionit të terminalit. Pasagjerë të transportuar me hekurudhë - Do të quhet çdo pasagjerë që udhëton me mjetin hekurudhor, duke përjashtuar personat e destinuar për shërbime në tren. Ton-kilometër (TKM) - Njësia e matjes që përfaqëson lëvizjen e një toni mallrash përgjatë një kilometri. Mallra të transportuara me hekurudhë - Do të quhet çdo lëvizje malli që kryhet me mjet hekurudhor, duke përfshirë këtu amballazhin dhe pajisjet siç janë konteinerët, paletet si dhe mjetet rrugore të mallrave të</p>

transportuara me hekurudhë.

Tren-kilometër – Njësia e matjes që përfaqëson lëvizjen e një treni përgjatë një kilometri.

Transport Detar

Çdo lëvizje e mallrave dhe/ose pasagjerëve duke përdorur anije tregtare në udhëtime, të cilat ndërmerren tërësisht ose pjesërisht me det.

Port statistikor - Një port statistikor përbëhet nga një ose më shumë porte, të kontrolluara normalisht nga një autoritet i vetëm porti, në gjendje të regjistrojë lëvizjet e anijeve dhe ngarkesave.

Porti i ngarkimit - Quhet porti ku mallrat ngarkohen në anije dhe transportohen prej saj.

Porti i shkarkimit - Quhet porti ku mallrat janë shkarkuar nga anija pasi janë transportuar prej saj.

Transport ndërkombëtar detar - Quhet transporti detar mes dy porteve i lokalizuar në dy vënde të ndryshme.

Pasagjerë detar - Çdo person që bën një udhëtim në det në një anije tregtare.

Pasagjerë të embarkuar (të dalë) - Janë pasagjerë të cilët kanë hipur në anije dhe transportohen prej saj.

Pasagjerë të disembarkuar (të hyrë) - Janë pasagjerë të zbritur nga anija pasi janë transportuar prej saj.

Pasagjerë/kilometër - Njësia e matjes që përfaqëson lëvizjen e një pasagjeri në një anije tregtare përgjatë një kilometri.

TEU- Njësi statistikore e bazuar në kontenierët ISO me një lartësi 6.1 m (20 feet) për të siguruar një masë të standartizuar të kontenierëve me kapacitete të ndryshme dhe për përshkrimin e kapaciteteve të kontenierëve në anije. 6.1m (20 feet)= 1 TEU.

Transport Ajror

Çdo lëvizje e mallrave dhe / ose pasagjerëve në lëvizjen e avionëve.

Aeroport - Një zonë e caktuar e tokës ose ujit (përfshirë ndërtesat, instalimet dhe pajisjet) të destinuara për t'u përdorur qoftë tërësisht ose pjesërisht për mbërritjen, nisjen dhe lëvizjen sipërfaqësore të avionëve dhe të hapur për operacionet tregtare të transportit ajror.

Linjë ajrore - Një ndërmarrje aviacioni që operon aeroplanët për qëllime tregtare që (i) kryen shërbime të planifikuara të transportit ajror, ose të dy, të cilat janë në dispozicion të publikut për transportin e pasagjerëve, postën, dhe / ose ngarkesa dhe (ii) është vërtetuar për qëllime të tilla nga autoriteti i aviacionit civil të shtetit në të cilin është themeluar.

Shërbimi ajror i pasagjerëve - Shërbimi ajror i planifikuar ose jo i planifikuar i kryer nga aeroplanët që transportojnë një ose më shumë pasagjerë të ardhura dhe çdo fluturim të listuar në oraret e publikuara si të hapura për pasagjerë.

Shërbimi ajror i mallrave dhe i postës - Shërbimi ajror i planifikuar ose jo i planifikuar, i kryer nga aeroplanët që mbajnë ngarkesa të ardhura (mallrave dhe postës), përveç pasagjerëve.

Numri i fluturimeve - Është numri i parë fillestar i publikuar i caktuar nga operatori i transportit ajror në fluturim. Pasagjerët që përdorin një fluturim nga një aeroplan mund të udhëtojnë nën një sërë numrash të

	<p>ndryshëm fluturimesh.</p> <p>Pasagjerë të transportuar - Do të quhen të gjithë pasagjerët udhëtimi i të cilëve fillon ose mbaron në aeroportin raportues.</p> <p>Mallrat e transportuar - Përfshijnë çdo ngarkesë e ngarkuar në avion ose e shkarkuar prej tij, duke përfshirë bagazhet e pasagjerëve dhe postën.</p>
3.5. Njësia statistikore	<p>Njësitë statistikore sipas llojeve të transportit janë:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hekurudha Shqiptare për treguesit e Transportit Hekurudhorë • Portet për Transportin Detar • Autoriteti rrugor Shqiptar për kategoritë e rrugëve si dhe Drejtoria e Përgjithshme e Transportit Rrugor për Inventarin e mjeteve rrugore • Aeroporti ndërkombëtar "Nënë Tereza" për të dhënat e transportit ajror
3.6. Popullata statistikore	Popullata statistikore përfshin numrin e pasagjerëve (shqiptarë dhe të huaj) si dhe volumin e mallrave.
3.7. Zona e referencës	Të dhënat e statistikave të transportit mbulojnë të gjithë territorin e vendit.
3.8. Mbulimi në kohë	Statistikave të transportit datojnë prej vitit 1993.
3.9. Periudha bazë	Nuk përdoret vit bazë.
4. Njësia matëse	Njësia matëse për pasagjerët është numri i pasagjerëve dhe pasagjerë për kilometër ndërsa për mallrat është ton dhe ton - km për ngarkim/shkarkimin e mallrave.
5. Periudha e referencës	Informacioni statistikor mbi Statistikat e Transportit sigurohet në frekuencë mujore. Ky raport i përket vitit referencë 2019.
6. Mandati institucional	
6.1. Akte ligjore dhe marrëveshje të tjera	<p>Baza ligjore për prodhimin e indikatorëve për mënyrat e transportit paraqitet si më poshtë:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ligji Nr. 17/2018 për Statistikat Zyrtare; • Programi Kombëtar i Statistikave Zyrtare 2017-2021; • Rregullorja e Parlamentit dhe Këshillit Evropian Nr 2018/643 “Mbi Statistikat e Transportit” • Direktiva e Parlamentit dhe Këshillit Evropian Nr. 2009/42, datë 6 Maj 2009 “Mbi kthimet statistikore në lidhje me transportin e mallrave dhe udhëtarëve nga deti” • Rregullorja e Parlamentit dhe Këshillit Evropian Nr. 2018/974, datë 4 Qershor 2018 “Mbi statistikave të transportit të mallrave përmes rrugëve ujore brenda vendit” • Rregullorja e Parlamentit dhe Këshillit Evropian Nr. 70/2012, datë 18 Janar 2012 “Mbi kthimet statistikore në lidhje me transportin e mallrave me rrugë” • Rregullorja e Parlamentit dhe Këshillit Evropian Nr. 437/2003, datë 27 Shkurt 2003 “Mbi kthimet statistikore në lidhje me transportin ajror të udhëtarëve, mallrave dhe postës”
6.2. Shkëmbimi i të dhënave	Statistikat e Transporteve nuk transmetohen në EUROSTAT.

7. Konfidencialiteti	
7.1. Konfidencialiteti - politika	Të dhënat e mbledhura konsiderohen rreptësisht konfidenciale dhe përdoren vetëm për qëllime statistikore e kërkime shkencore në përputhje me Ligj Nr. 17/2018 "Për Statistikat Zyrtare, si dhe Ligjin Nr. 9887, datë 10.03.2008 "Mbrojtja e të Dhënave Personale". Neni 31, i Ligjit Nr 17/2018, "Për Statistikat Zyrtare" përcakton qartë që i gjithë informacioni statistikor i mbledhur nga INSTAT është konfidencial dhe mund të përdoret ose botohet vetëm në tabela përmbledhëse të tilla që nuk identifikojnë njësinë burim të informacionit. Identifikim i drejtpërdrejtë quhet kur një njësi statistikore identifikohet drejtpërdrejt nga emri, adresa ose ndonjë numër identifikimi i njohur zyrtarisht. Kur përpunimi i të dhënave kryhet në mënyrë të tillë që mundëson identifikimin e subjektit të të dhënave, të dhënat duhet të kodohen menjëherë, në mënyrë që subjektet të mos jenë më të identifikueshëm.
7.2. Konfidencialiteti - trajtimi i të dhënave	Të dhënat e publikuara janë në nivel të agreguar, të dhënat individuale nuk janë të publikuara.
8. Politika e botimit	
8.1. Kalendari i publikimeve	Informacioni mbi Statistikat e Transportit publikohet afërsisht 27 ditë pas përfundimit të muajit referues (T+27 ditë) sipas datës së paracaktuar në kalendarin e botimeve të INSTAT. Disa të dhëna statistikore publikohen në frekuencë vjetore.
8.2. Aksesi në kalendarin e publikimeve	Kalendari i Publikimeve është në dispozicion në faqen e internetit të INSTAT-it: Kalendari i Publikimeve 2019 .
8.3. Aksesi i përdoruesve	Në përputhje me nenin 34, të Ligjit Nr. 17/2018 "Për Statistikat Zyrtare", statistikave zyrtare shpërndahen në mënyrë që të gjithë përdoruesit të kenë të drejtë të menjëhershme dhe të barabartë, përdoren të gjitha format e mundshme të medias, INSTAT-i dhe agjencitë statistikore, duke pasur në program përgjegjësitë për shpërndarjen, kërkojnë të përmbushin çdo kërkesë të çdo organizate ose individi, për të dhëna të pabotuara ose analiza të veçanta. Kanalet nga të cilat përdoruesit mund të marrin rezultatet e publikimit mujor të Statistikave të Transportit janë si më poshtë: 1. Website – Njoftimi për Shtyp dhe databaza statistikore 2. Kërkesat e shkruara 3. Publikimi “ Statistikat e Transportit ”; 4. Pjesa e dedikuar për të kontaktuar INSTAT
9. Shpeshësia e shpërndarjes	Statistikave të Transportit shpërndahen për përdoruesit në baza mujore dhe vjetore.
10. Aksesi në të dhëna dhe qartësia	
10.1. Njoftim për media	Njoftimi për shtyp përmban informacion në lidhje me treguesit kryesorë të statistikave të transportit: <ul style="list-style-type: none"> • Volumi i mallrave të ngarkuara/shkarkuara në porte; • Volumi i mallrave të transportuar (me ajër dhe hekurudhë); • Numri i pasagjerëve që udhëtojnë (me ajër, det dhe hekurudhë);

	Njoftimi për shtyp publikohet online në faqen e internetit të INSTAT.
10.2. Publikime	<p>Statistikat e Transportit gjenden të botuara në botimin “Vjetarin Statistikor”, në “Vjetarin Statistikor Rajonal” dhe në botimin “Shqipëria në Shifra”. Përdoruesit mund t’i gjejnë rezultatet në faqen e internetit të INSTAT:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vjetari Statistikor • Vjetari Statistikor Rajonal • Shqipëria në Shifra
10.3. Baza e të dhënave on-line	Të dhënat janë të publikuara në faqen web të INSTAT: Databaza statistikore
10.4. Aksesimi në të dhënat mikro	Të dhënat nuk bëhen të disponueshme në nivel mikro, si pasojë e ruajtjes së konfidencialitetit. Të dhënat e agreguara, janë lloji i vetëm i të dhënave që ofrohet për përdoruesit e jashtëm. Këto të dhëna i jepen përdoruesve në rast se nuk janë konfidenciale bazuar në nenin 31, Ligji Nr. 17/2018, "Për Statistikat Zyrtare".
10.5. Të tjera	Përdoruesit mund të dërgojnë kërkesa të tjera specifike nëpërmjet një sesioni të dedikuar për kontaktet në linku më poshtë: Kërkesë të dhënash formulari
10.6. Dokumentimi i metodologjisë	Metodologjia është e bazuar në manualët dhe rregulloret e EUROSTAT mbi Statistikat e Transportit, të cilat përmbajnë një set të gjerë rekomandimesh mbi plotësimin e treguesve të llojeve të ndryshme të transportit. Në faqen e INSTAT, ndodhet një seksion lidhur me metodogjinë mbi Statistikat e Transportit, i cili mund të gjendet në linkun: Metodologji Transporti
10.7. Dokumentimi i cilësisë	Spektori i Statistikave të Kërkim-Zhvillimit, Inovacionit, Teknologjisë së Informacionit dhe Transportit dokumenton të gjithë procesin e punës dhe procedurat mbi statistikave të transportit për qëllime të brendshme.
11. Manaxhimi i cilësisë	
11.1. Sigurimi i cilësisë	INSTAT është i angazhuar për sigurimin e cilësisë në prodhimin e statistikave zyrtare. Duke u bazuar në Ligjin Nr.17/2018 “Për statistikave zyrtare”, INSTAT përdor metoda dhe procese statistikore në përputhje me parimet dhe standardet shkencore të pranuar ndërkombëtarisht, si dhe kryen analiza të vazhdueshme, me qëllim përmirësimin e cilësisë dhe ofrimin e statistikave të përditësuara. Në kryerjen e detyrave të tij, INSTAT ndjek parimet e përgjithshme të menaxhimit të cilësisë, në përputhje me Kodin e Praktikës së Statistikave Evropiane (European Statistics Code of Practice). INSTAT për sigurimin e cilësisë udhëhiqet nga parimet e mëposhtme: paanshmëria, cilësia e proceseve dhe produkteve statistikore, orientimi për përdoruesit, orientimi për punonjësit, efektiviteti i proceseve statistikore dhe reduktimi i ngarkesës së të intervistuarve.
11.2. Vlerësimi i cilësisë	Të dhënat e transportit krahasohen me të dhënat e transportit të një viti më parë për të dalluar nëse ka koherencë të dhënash apo ka pasur ndryshime të mëdha.
12. Rëndësia	
12.1. Nevojat e përdoruesit	Përdoruesit mbi të dhënat e transportit janë si më poshtë: <ul style="list-style-type: none"> • Institucione të administratës publike

15.3. Koherenca e ndërthurjes së fushave	Nuk aplikohet.
15.4. Koherenca e brendshme	Kontrollohet konsistenca e brendshme e të dhënave para se të finalizohen. Kontrollohen gjithashtu lidhjet midis variablave dhe koherenca e tyre në seri të ndryshme.
16. Kostoja dhe ngarkesa	Stafi i përfshirë për të dhënat e Statistikave të transportit është 1 punonjës.
17. Rishikimi i të dhënave	
17.1. Politika e rishikimit	Politikat e rishikimit të Statistikave të Transportit bëhen në përputhje me politikën e rishikimit si dhe politikën e trajtimit të gabimeve të vendosura nga INSTAT. Për më shumë, referohuni: <ul style="list-style-type: none"> • Politika e Revizionimit Statistikor • Politika e Trajtimit të Gabimeve
17.2. Praktika e rishikimit	Në rast se autoritetet lokale të cilat dërgojnë pranë INSTAT të dhënat do të raportojnë ndryshime në evidencat e dërguara, ky informacion do të përditësohet dhe publikohet në publikimin e muajit të ardhshëm shoqëruar me një shënim sqarues për përdoruesit.
18. Përpunimi statistikor	
18.1. Burimi i të dhënave	Burimi i vetëm i të dhënave të Transportit është burimi administrativ. Të dhënat grumbullohen nga Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë dhe Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimit të Transportit Rrugor. Aktualisht, nuk kryhen vrojtime lidhur me të dhënat e Transportit.
18.2. Shpeshtësia e grumbullimit të të dhënave	Të dhënat grumbullohen çdo muaj.
18.3. Grumbullimi i të dhënave	Të dhënat janë administrative. Informacioni statistikor i Statistikave të Transportit grumbullohet nga Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë dhe Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimit të Transportit Rrugor.
18.4. Vlefshmëria e të dhënave	Të dhënat për mënyrat e ndryshme të transportit u kryhen kontrole logjike dhe matematike. Këto kontrole kryhen për të gjithë treguesit të cilët INSTAT publikon, gjatë të gjithë procesit të përpunimit të të dhënave.
18.5. Përpilimi i të dhënave	Të dhënat e transportit sigurohen nga burimi administrativ dhe në nivel vendi. Informacioni statistikor mundësohet në kohë.
18.6. Rregullimi	Të dhënat mbi Statistikat e Transportit publikohen vetëm në vlera absolute dhe përqindje dhe nuk ju kryhen rregullime.
19. Komente	
Aneks	